

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. joulukuuta 2017
(OR. en)

15431/17

TRANS 542
TELECOM 345
MI 932
CYBER 208
ENFOCUSTOM 278
DAPIX 418

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 15050/17

Asia: Neuvoston päätelmät liikenteen digitalisaatiosta
– Neuvoston päätelmät (hyväksytty 5. joulukuuta 2017)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3581. istunnossaan 5. joulukuuta 2017 hyväksymät päätelmät liikenteen digitalisaatiosta.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT**liikenteen digitalisaatiosta****EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka****OTTAA HUOMIOON**

- valkoisen kirjan "Yhtenäistä Euroopan liikennealuetta koskeva etenemissuunnitelma – Kohti kilpailukykyistä ja resurssitehokasta liikennejärjestelmää"¹;
- joulukuun 15 päivänä 2016 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät, joiden tavoitteena oli poistaa sisämarkkinoiden vapaita datavirtoja haittaavat jäljellä olevat esteet²;
- syyskuun 20 päivänä 2016 annetut neuvoston päätelmät sähköisen hallinnon toimintasuunnitelmasta 2016–2020³;
- vähäpäästöistä liikkuvuutta koskevan eurooppalaisen strategian⁴;
- lokakuun 6 päivänä 2017 hyväksytyn Tallinnan julkilausuman sähköisestä hallinnosta⁵;
- komission 31 päivänä toukokuuta 2017 antaman tiedonannon "Eurooppa liikkeellä"⁶;
- kesäkuun 8 päivänä 2017 annetut neuvoston päätelmät "EU:n meriliikennepolitiikan painopisteet vuoteen 2020 asti: Kilpailukyky, hiilestä irtautuminen ja digitalisointi maailmanlaajuisen yhteyksien sekä toimivien sisämarkkinoiden ja maailmanluokan merenkulkuklusterin varmistamiseksi"⁷;

¹ 8333/11 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3.

² EUCO 34/16.

³ 12359/16.

⁴ 11333/16 + ADD 1 + ADD 2.

⁵ https://www.eu2017.ee/sites/default/files/2017-10/Tallinn_eGov_declaration.pdf

⁶ 9967/17 + ADD 1.

⁷ 9976/17.

- kesäkuun 8 päivänä 2017 annetut neuvoston päätelmät liikenneturvallisuudesta⁸ Vallettan julistuksen tukemiseksi;
- eurooppalaisen strategian vuorovaikutteisia älykkäitä liikennejärjestelmiä varten (C-ITS)⁹;
- huhtikuun 14–15 päivänä 2016 annetun Amsterdamin julistuksen itseohjautuvia ajoneuvoja koskevasta yhteistyöstä¹⁰;
- kesäkuun 20 päivänä 2016 annetun Rotterdamin ministerijulistuksen Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) täytäntöönpanosta¹¹;
- kesäkuun 21 päivänä 2016 annetun Rotterdamin ministerijulistuksen rautateiden tavaraliikennekäytävistä¹²;
- Tallinnassa heinäkuun 18 päivänä 2017 hyväksytyn ministerijulistuksen 5G:n menestyksekkästä käyttöönotosta Euroopassa¹³.

Liikenteen digitalisaation mahdollisuudet

1. MUISTUTTAA, että liikenteen ja logistiikan digitalisaatiolla on keskeinen merkitys Euroopan taloudelle ja kilpailukyvyille, ja VAHVISTAA, että unionin kunnianhimoisena tavoitteena on saavuttaa maailmanlaajuinen johtoasema tällä alalla;

⁸ 9994/17.

⁹ 15203/16.

¹⁰ Julistuksen antamisen jälkeen Amsterdamissa käytiin ensimmäinen korkean tason rakenteellinen vuoropuhelu 15. helmikuuta 2017, allekirjoitettiin 23. maaliskuuta 2017 aiesopimus itseohjautuvien ajoneuvojen testauksesta ja suuren mittakaavan demonstrointitoimista ja käytiin 14.–15. syyskuuta 2017 Frankfurt am Mainissa toinen korkean tason rakenteellinen vuoropuhelu, jossa hyväksyttiin itseohjautuvia ajoneuvoja koskeva toimintasuunnitelma.

¹¹ 10308/16.

¹² 10306/16.

¹³ https://www.eu2017.ee/sites/default/files/inline-files/Ministerial%20declaration%205G_final_0.pdf

2. PITÄÄ LÄHTÖKOHTANA tietojen turvallista ja vapaata liikkuvuutta¹⁴, joka edistää innovointia ja vähentää sisämarkkinoiden saumattoman toiminnan esteitä ja jota siten voidaan pitää Euroopan unionin viidentenä vapautena;
3. VAHVISTAA sitoumuksensa hyödyntää kaikilta osin digitaalitekнологian etuja pyrittäessä kohti turvallisempaa, osallistavampaa, verkottuneempaa, kilpailukykyisempää ja puhtaampaa liikennealaa, jotta kansalaisten ja yritysten palvelua voitaisiin parantaa;
4. ON TIETOINEN digitalisaation mahdollisuuksista liikenteen kielteisten ympäristövaikutusten vähentämisessä ja kestävä liikkuvuuden vahvistamisessa;
5. KOROSTAA turvallisuuden merkitystä liikennealalla, erityisesti liikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten puolittamisen tavoitteita¹⁵, ja OTTAA HUOMIOON digitaalitekнологian mahdollisuudet turvallisempien liikennevirtojen, turvallisempien ajoneuvojen ja paremman liikenneturvallisuuden edistämässä, erityisesti suojaattomien tienkäyttäjien osalta;
6. TOTEAA, että digitalisaation onnistuminen liikennealalla riippuu siitä, tekevätkö kaikki toimijat, myös yksityiset ja julkiset yhteisöt, tiivistä yhteistyötä kaikilla tasoilla, tavoitteena edistää ja nopeuttaa digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa;
7. KOROSTAA, että on tärkeää käyttää kattavasti digitaalitekнологioita, jotka auttavat luomaan suotuisan ympäristön a) innovatiivisille liikenne- ja liikkuvuuspalveluille, jotka ovat multimodaalisia, käyttäjäystävällisiä, osallistavia, kohtuuhintaisia, saumattomia ja kysyntälähtöisiä, esimerkiksi liikkuminen palveluna -käsite ja EU:n laajuiset yhtenäistetyt lipunmyyntipalvelut, b) nykyisten palvelujen ja liikenneinfrastruktuurin tehokkaalle ja optimoidulle käytölle ja c) liikkuvuuden parantamiselle kaupunki- ja maaseutualueilla;

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1–88).

¹⁵ Kyseisistä tavoitteista on sovittu 8. kesäkuuta 2017 annetuissa neuvoston päätelmissä liikenneturvallisuudesta Vallettan julistuksen tukemiseksi.

8. OTTAA HUOMIOON mahdollisuudet hyödyntää kaikilta osin liikennetietoja EU:n laajuisten lisäarvopalvelujen luomiseksi ja parantamiseksi;
9. PAINOTTAA yhteentoimivuuden tärkeyttä ja tietojenvaihdon rajapintojen yhdenmukaistamista saumattomien ja tehokkaiden rajatylittävien multimodaalisten liikennepalvelujen edistäjinä;
10. KOROSTAA, että digitalisaatio auttaa vähentämään hallinnollista rasitetta ja yksinkertaistamaan viranomaisten ja yritysten menettelyjä sekä helpottaa samalla lainsäädännön noudattamisen valvontaa ja tasapuolisten toimintaedellytysten luomista kaikille liikenteenharjoittajille.

Liikenteen digitalisaation asettamat haasteet

11. MYÖNTÄÄ, että digitalisaatio ja automaatio ovat asettaneet haasteita perinteisille liikennejärjestelmille, -palveluille, -organisaatioille ja yksilöille;
12. MUISTUTTAA, että huolimatta digitaalisen kehityksen tason vaihtelusta eri alueilla, rajoilla ja eri liikennemuotojen välillä, digitalisaation tulokset ovat olleet myönteisiä, ja VAHVISTAA sen vuoksi, että tarvitaan lisää tehokkuutta ja uusia logistiikkaratkaisuja, jotka perustuvat avoimesti saatavilla olevaan reaaliaikaiseen tietoon, mikä mahdollistaa saumattomat ja multimodaaliset liikenne- ja liikkuvuuspalvelut;
13. PAINOTTAA komission yhdessä jäsenvaltioiden kanssa toteuttamia toimia, joilla on edistetty eri liikennemuotojen parempaa liitettävyyttä, erityisesti liikennevirtojen ja liikennetietojärjestelmien hallinnoinnin parantamisen avulla;
14. KOROSTAA yksityisyyden, tietosuojan ja kyberturvallisuuden merkitystä kansalaisten, yritysten ja kuluttajien luottamuksen lisäämisessä liikenteen digitaalisiin ratkaisuihin, jolloin pystytään soveltamaan digitaalisuuden oletusarvoisuuden¹⁶ periaatetta;

¹⁶ Määritelty komission tiedonannossa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: EU:n sähköisen hallinnon toimintaohjelma 2016–2020 – Hallinnon digitalisaatiokehityksen vauhdittaminen (asiak. 8097/16 + COR 1 + ADD 1 + ADD 2).

15. ON TIETOINEN siitä, että liikennetietojen vaihto eri liikennemuotojen ja logistiikka-alan sisällä ja niiden kesken on nykyisellään riittämätöntä ja että uusien digitaalipalvelujen kehittäminen on mahdollista;
16. PAINOTTAA riittävien julkisten ja yksityisten investointien tärkeyttä digitaalisen liikenneinfrastruktuurin kehittämisessä.

SEN VUOKSI NEUVOSTO

17. KEHOTTA komissiota työskentelemään yhdessä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa laatiakseen vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä kattavan ja multimodaalisen liikennealan digitalisaatiostrategian. Siihen on liitettävä etenemissuunnitelma, joka sisältää ohjeellisen luettelon ehdotetuista toimista sekä aikataulun niiden esittämistä varten;
18. KOROSTAA verkko- ja tietoturvadirektiivin¹⁷ sekä yleisen tietosuoja-asetuksen¹⁸ merkitystä; PYYTÄÄ Euroopan tietosuojaneuvostolta ohjeistusta, jotta eri liikennemuotoja autettaisiin soveltamaan yleistä tietosuoja-asetusta johdonmukaisesti, ja KEHOTTA liikennealaa edistämään tämän lainsäädännön kattavaa soveltamista;
19. KOROSTAA laajan yhteiskunnallisen vuoropuhelun tärkeyttä ja KEHOTTA sen vuoksi komissiota arvioimaan automaation ja digitalisaation sosioekonomisia ja ympäristövaikutuksia liikenteen alalla ottaen huomioon alalla tarvittavat uudet taidot ja ehdottamaan tarvittaessa toimenpiteitä, joilla voidaan puuttua näihin vaikutuksiin;
20. KEHOTTA komissiota työskentelemään yhdessä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa, myös kansainvälisellä tasolla, analysoidakseen vastuujärjestelmää liikenteen digitalisaation yhteydessä ottaen erityisesti huomioon tietojen laadun ja eheyden sekä itseohjautuvien autojen, alusten ja miehittämättömien ilma-alusten liikenteen, ja KOROSTAA tarvetta ottaa huomioon kunkin liikennemuodon erityiset ominaispiirteet sekä tilanteen kehittymisen;

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1–30).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1–88).

21. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita, sidosryhmiä ja EU:n elimiä saattamaan enemmän liikenteeseen liittyviä muita kuin henkilötietoja ja tarvittaessa nimettömiä tietoja, mukaan lukien reaaliaikaiset tiedot, avoimesti kaikkien palveluntarjoajien ja käyttäjien saataville ja uudelleen käytettäviksi syrjimättömällä tavalla, jotta mahdollistettaisiin tehokas liikenteen hallinta, uudet digitaaliset palvelut ja liiketoimintamallit;
22. KEHOTTAJAA jatkamaan digitaalista tavaraliikennettä ja logistiikkaa käsittelevän foorumin työtä kehittämällä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa toimenpiteitä, joilla tuetaan sähköisten asiakirjojen järjestelmällisempää käyttöä ja hyväksymistä ja yhdenmukaista tietojenvaihtoa logistiikkaketjussa, KOROSTAA erityisesti sitä, että EU:n jäsenvaltioiden on liityttävä nopeasti sähköisiä kuljetusasiakirjoja koskevaan pöytäkirjaan¹⁹, KEHOTTAJAA komissiota ehdottamaan asianmukaista seuranta- raportointimuodollisuuksia koskevan direktiivin arviointia varten muun muassa ottamalla eManifestin käyttöön kaikkialla yhdenmukaisen eurooppalaisen merenkulkualan keskitetyn palvelupisteen kautta, jotta voitaisiin perustaa esteetön eurooppalainen meriliikennealue ja parantaa meriliikennealan tehokkuutta ja houkuttelevuutta;
23. KEHOTTAJAA komissiota soveltamaan digitaalisuuden oletusarvoisuuden ja yhden kerran²⁰ periaatteita kehittäessään uutta mahdollisuuksia antavaa lainsäädäntöä tai arvioidessaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, jotta se pidettäisiin digitaaliaikaan soveltuvana ja vähennettäisiin hallinnollista rasitusta, sekä VAATII samalla välttämään liiallista sääntelyä, joka saattaisi olla innovatiivisten palvelujen esteenä;
24. KEHOTTAJAA komissiota ohjaamaan toimintaansa kohti maanpäällisiin ja mobiili- ja satelliittipohjaisiin tieto- ja viestintäteknologioihin perustuvien liikenteen digitaalisten palvelujen ja ratkaisujen rajatylittävää yhteentoimivuutta ja KOROSTAA, että radiotaajuuksien käyttö on turvattava erityisesti turvallisuuden kannalta kriittisissä palveluissa;
25. TOTEAA, että satelliittinavigointi on keskeistä digitalisoinnin täytäntöönpanon onnistumisen kannalta kaikissa liikennemuodoissa, ja KEHOTTAJAA antamaan lisätukea Galileo- ja EGNOS-ohjelmille;

¹⁹ Tavarankansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta tehdyn yleissopimuksen (CMR) lisäpöytäkirja sähköisistä kuljetusasiakirjoista, 27. toukokuuta 2008, Geneve; voimassa 5. kesäkuuta 2011 lähtien.

²⁰ Määritelty komission tiedonannossa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: EU:n sähköisen hallinnon toimintaohjelma 2016–2020 – Hallinnon digitalisaatiokehityksen vauhdittaminen (asiak. 8097/16 + COR 1 + ADD 1 + ADD 2).

26. KEHOTTA komissiota sekä asiaankuuluvia jäsenvaltioita ja sidosryhmiä käyttämään kaikkia digitaalisia keinoja, mukaan lukien jokiliikenteen tietopalvelua, parantaakseen sisävesiliikenteen integrointia logistiikkaketjuihin ja KOROSTAA digitaalisten ratkaisujen tärkeyttä lähimerenkulun alalla, jotta edistettäisiin EU:n sisäistä meriliikennettä;
27. KANNUSTAA rautatie- ja logistiikka-alaa jakamaan asiaankuuluvia tietoja logistiikkaketjun asiaankuuluvien osapuolten välillä, terminaalit mukaan luettuina, kuten luotettava arvioitu saapumisaika, jotta rautatiet integroitaisiin paremmin liikenneketjuihin ja edistettäisiin kansainvälisen rautateiden tavaraliikenteen kilpailukykyä;
28. KANNUSTAA jäsenvaltioita ja kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä komission tuella laajentamaan Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän käyttöönottoa, sillä se on rautateiden digitalisoinnin keskeinen tekijä ja parantaa huomattavasti turvallisuutta, yhteentoimivuutta, tehokkuutta ja palvelun laatua;
29. KEHOTTA komissiota nopeuttamaan ITS-direktiivin²¹ arviointia ja sen tarkistusta teknisen innovoinnin ja multimodaaliliikenteen tukemiseksi nykyisen sääntelykehyksen pohjalta;
30. KEHOTTA komissiota arvioimaan mahdollisuutta käyttää enemmän digitaalisia keinoja, joilla pyritään helpottamaan ja todentamaan liikennelainsäädännön noudattamista, ja näin ollen KOROSTAA digitaalisten tietojen merkitystä sovellettavien tieliikenteen säännösten täytäntöönpanossa ja VAATII erityisesti täytäntöönpanoviranomaisten tehtäviä helpottavien digitaalisten teknologioiden, kuten älykkäiden ajopiirtureiden, kehittämistä ja käyttöönottoa mahdollisimman pian;
31. KEHOTTA jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä YK:n tieliikenteen turvallisuutta käsittelevän maailmanlaajuisen foorumin kanssa ja kehittämään Wienin ja Geneven tieliikennesopimuksiin perustuvia ohjeita innovaatioiden mahdollistamiseksi ja itseohjautuvien ajoneuvojen turvallisen käyttöönoton ja käytön mahdollistamiseksi yleisillä teillä;

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/40/EU, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010, tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista (EUVL L 207, 6.8.2010, s. 1).

32. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita ja komissiota tarpeen mukaan jatkamaan toimia Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) puitteissa edistääkseen sitä, että kansainvälisellä sääntelykehyksellä helpotettaisiin uusien teknologioiden käyttöönottoa ja digitalisointia laivoilla, myös automatisoitujen alusten kehittämistä, ja tässä yhteydessä SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI automatisoitujen merialusten turvallista ja ympäristön kannalta kestäväää käyttöä koskevan sääntelykehyksen arviointiin ja KANNUSTAA jäsenvaltioita ja komissiota edistämään aluksia ja merenkulkijoita koskevien digitaalisten todistusten hyväksymistä;
33. KANNUSTAA komissiota edistämään digitaalisten palvelujen yhteentoimivuutta meri- ja sisävesiliikenteessä tietojenvaihdon helpottamiseksi näiden liikennemuotojen välillä;
34. KEHOTTAJAA Euroopan laajuisen liikenneverkon multimodaalisten ydinverkkokäytävien eurooppalaisia koordinaattoreita sisällyttämään työohjelmiin jäsenvaltioita kuullen lisätoimia edistääkseen innovatiivisia liikennehankkeita ja helpottaakseen liikenteen digitaalisten palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä ja niiden koordinoitua ja synkronisoitua käyttöönottoa;
35. KEHOTTAJAA monivuotisesta rahoituskehyksestä käytävien neuvottelujen tulosta rajoittamatta etsimään rahoituslähteitä, joilla tuetaan muun muassa digitaalisten järjestelmien, palvelujen ja ratkaisujen nopeaa kehittämistä ja käyttöönottoa tulevaisuuden liikennettä varten;
36. OTTAA HUOMIOON, että Tallinnassa 8.–10. marraskuuta 2017 pidetyn digitaalista liikennettä käsitelleen konferenssin osallistujat totesivat selkeästi digitalisoinnin merkityksen liikennealalla, ja KANNUSTAA kaikkia mukana olevia osapuolia jatkamaan vuoropuhelua liikenteen digitalisoinnista.
-